

Rada
Evropské unie

Brusel 14. července 2023
(OR. en)

11854/23

GAF 23	DEVGEN 148
FIN 788	EJUSTICE 33
AGRIFIN 85	EMPL 380
CADREFIN 107	ENFOCUSTOM 88
COH 60	ENFOPOL 338
COMPET 764	ENV 854
CYBER 187	FISC 169
DATAPROTECT 199	RELEX 896

PRŮVODNÍ POZNÁMKA

Odesílatel:	Martine DEPREZOVÁ, ředitelka, za generální tajemnici Evropské komise
Datum přijetí:	11. července 2023
Příjemce:	Thérèse BLANCHETOVÁ, generální tajemnice Rady Evropské unie
Č. dok. Komise:	COM(2023) 405 final
Předmět:	Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru, Výboru regionů a Účetnímu dvoru Akční plán Komise pro strategii boje proti podvodům - revize z roku 2023

Delegace naleznou v příloze dokument COM(2023) 405 final.

Příloha: COM(2023) 405 final

V Bruselu dne 11.7.2023
COM(2023) 405 final

**SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU, RADĚ, EVROPSKÉMU
HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU, VÝBORU REGIONŮ A
ÚČETNÍMU DVORU**

Akční plán Komise pro strategii boje proti podvodům - revize z roku 2023

{SWD(2023) 245 final}

1. ÚVOD

Evropská unie čelí velkým výzvám, jako je inflace, oživení po pandemii, změna klimatu a útočná válka na Ukrajině. Tyto výzvy představují obrovskou zátěž pro její rozpočet. Je proto důležitější než kdy jindy, aby byl rozpočet dobře chráněn a aby se finanční prostředky EU dostaly k příjemcům, pro které jsou určeny. Pokud se tak nestane, naruší se důvěra v instituce EU a v EU jako celek.

V souvislosti s tím je nyní vhodný čas zhodnotit úsilí Komise v boji proti podvodům a nesrovnalostem a dát tomuto úsilí nový impuls.

Ochrana rozpočtu EU je společnou odpovědností EU a jejích členských států¹, při stanovování norem a vytváření rámce pro tuto společnou odpovědnost hraje Evropská komise vedoucí úlohu. Klíčovým nástrojem pro plnění této úlohy je strategie Komise proti podvodům (CAFS) a její doprovodný akční plán, z nichž poslední pochází z dubna 2019².

Strategie CAFS z roku 2019 upřesňuje, že akční plán bude přezkoumán a případně změněn. Nová realita, které dnes Komise čelí ve svém úsilí o ochranu rozpočtu EU, si takovou revizi žádá. Účelem je vypracovat cílený a účinný akční plán, který by řešil zvýšené výzvy, jimž EU čelí v oblasti boje proti podvodům, a zároveň navázal na práci vykonanou v rámci akčního plánu z roku 2019.

Stejně jako předchozí plán se i revidovaný akční plán snaží posílit všechny části cyklu boje proti podvodům: jejich prevenci, odhalování, vyšetřování a nápravu. Doplnuje řadu dalších nedávných nebo probíhajících politických iniciativ, jako je návrh interinstitucionálního orgánu pro etiku³, protikorupční balíček⁴, probíhající přepracování finančního nařízení⁵, mechanismus právního státu⁶ a mechanismus podmíněnosti⁷.

Doplnuje také nezávislá vyšetřování prováděná Evropským úřadem pro boj proti podvodům (OLAF) a Úřadem evropského veřejného žalobce (EPPO).

K tomuto sdělení je připojen revidovaný akční plán.

2. PŘÍPRAVA REVIDOVANÉHO AKČNÍHO PLÁNU

Revidovaný akční plán je výsledkem rozsáhlého procesu interních konzultací Komise, zejména prostřednictvím sítě pro prevenci a odhalování podvodů (FPDNet), v níž jsou zastoupeny všechny útvary Komise a výkonné agentury. Tento proces vedl úřad OLAF jako vedoucí útvar Komise pro boj proti podvodům a předseda sítě FPDNet. Hlavním závěrem tohoto konzultačního procesu je, že zatímco strategie CAFS z roku 2019 zůstává v platnosti, doprovodný akční plán je třeba z řady důvodů aktualizovat.

Zprv, provádění akčního plánu z roku 2019 je do značné míry dokončeno. K dnešnímu dni bylo dokončeno 60 z 63 akcí nebo v případě opakovaných či průběžných akcí, jako jsou

---

¹ Ustanovení čl. 325 odst. 1 SFEU.

² COM(2019) 196 final a SWD(2019) 170 final.

³ COM(2023) 311 final.

⁴ JOIN(2023) 12 final, COM(2023) 234 final / 2023/0135(COD).

⁵ COM(2022) 223 final.

⁶ COM(2019) 163 final, COM(2019) 343 final.

⁷ Nařízení (EU, Euratom) 2020/2092.

školení, stále probíhají⁸. K zajištění trvalého pokroku v oblasti boje proti podvodům je třeba přijmout nová opatření.

Za druhé, od roku 2019 došlo k řadě důležitých událostí, včetně zahájení nového víceletého finančního rámce na období 2021–2027, spuštění nástroje NextGenerationEU a Nástroje pro oživení a odolnost a zahájení činnosti úřadu EPPO.

Prostřednictvím průzkumu mezi útvary Komise a výkonnými agenturami provedl úřad OLAF v rámci přípravy revize akčního plánu hodnocení provádění akčního plánu z roku 2019. Podle průzkumu se nejužitečnější opatření akčního plánu z roku 2019 týkají školení a zvyšování povědomí o záležitostech souvisejících s podvody, posílení nástrojů pro prevenci podvodů založených na IT, práce sítě FPDNet a zlepšení strategií boje proti podvodům.

Hodnocení rovněž přineslo řadu námětů na nová opatření, která by do revidovaného plánu měla být zahrnuta, zejména pokud jde o využívání vytěžování údajů a dalších IT nástrojů, spolupráci s úřadem EPPO a s decentralizovanými agenturami.

Úřad OLAF dále shromáždil a analyzoval hlavní rizika podvodů zjištěná útvary Komise a výkonnými agenturami, aby identifikoval nejčastější a nejvýznamnější rizika. Byla identifikována tato hlavní rizika podvodu:

- falšování prohlášení a dokladů při zadávání veřejných zakázek, poskytování grantů a administrativních výdajů,
- dvojí financování,
- střet zájmů, korupce, zvýhodňování nebo tajné dohody,
- zneužití důvěrných informací,
- plagiátorství,
- nepřípustné ovlivňování,
- nespolehlivé protějšky,
- neoprávněný přístup k IT zařízením, systémům, bankovním účtům a hackerské útoky.

Důležitým zdrojem podkladů pro revidovaný akční plán jsou také výroční zprávy Evropského parlamentu o ochraně finančních zájmů EU⁹, zvláštní zprávy Evropského účetního dvora a také vyšetřování úřadu OLAF.

Prostřednictvím dvoustranných a mnohostranných schůzek a písemných konzultací s útvary Komise a výkonnými agenturami shromáždil úřad OLAF více než 200 nápadů na to, jaká nová opatření zařadit a v jakých opatřeních v rámci akčního plánu z roku 2019 pokračovat.

Konečný výběr a formulace opatření byly vedeny snahou mít cílený a účinný akční plán. Kromě toho byla potřeba návaznosti porovnávána s potřebou obnovy a inovace. Přednost byla dána opatřením, která souvisejí s novým vývojem, a opatřením, která řeší významná rizika podvodů.

3. SEDM TÉMAT REVIDOVANÉHO AKČNÍHO PLÁNU

---

⁸ Několik zbývajících akcí vyžadovalo aktualizaci.

⁹ Zejména usnesení Evropského parlamentu ze dne 19. ledna 2023 (P9_TA(2023)0018) a ze dne 7. července 2022 (P9_TA(2022)0300).

44 opatření je rozděleno do sedmi témat, která odrážejí priority Komise v boji proti podvodům.

1. Podpora digitalizace a využívání IT nástrojů v boji proti podvodům

Z konzultačního procesu vyplynulo, že digitalizace by měla být pro Komisi důležitou prioritou v rámci jejího programu boje proti podvodům. Zejména je zapotřebí více podnikových IT řešení, aby byl boj proti podvodům účinnější a efektivnější. Komise proto bude i nadále zkoumat možnosti zvýšení digitalizace a interoperability. Rovněž je třeba dále posílit a rozšířit využívání stávajících IT nástrojů, jako jsou nástroje Arachne¹⁰ a SUMMA¹¹ a systémy EDES¹² a IMS¹³, k prevenci, odhalování a vyšetřování podvodů. Pro účely vyhodnocování rizik a vytěžování údajů ve všech režimech řízení bude vyvinut podnikový nástroj Arachne, zatímco úřad OLAF bude zkoumat digitální možnosti, aby mohl lépe komunikovat o svých vyšetřováních s ostatními útvary Komise a výkonnými agenturami.

2. Podpora členských států při posilování ochrany Nástroje pro oživení a odolnost, Fondu soudržnosti a zemědělských a rybářských fondů

Nástroj pro oživení a odolnost je nový nástroj se specifickými kontrolními mechanismy a mechanismy proti podvodům. Proto je třeba věnovat zvláštní pozornost tomu, aby nezůstaly nezjištěny žádné mezery nebo zranitelná místa pro podvod. Komise proto bude i nadále usilovat o prevenci a odhalování podvodů v rámci Nástroje pro oživení a odolnost, zejména prostřednictvím pečlivé analýzy rizik spojených s podvody, korupcí, dvojitým financováním a střetem zájmů a prostřednictvím auditů zaměřených na ochranu finančních zájmů EU. V rámci sdíleného řízení hraje Komise důležitou roli zejména tím, že poskytuje členským státům podporu a poradenství v celé řadě témat, jako je rozvoj strategií boje proti podvodům a hlášení nesrovnalostí a podvodů v systému pro řízení nesrovnalostí (IMS). Akční plán stanoví, že příslušné útvary Komise v rámci sdíleného řízení a úřad OLAF zvýší svou cílenou podporu orgánům členských států.

3. Posílení ochrany finančních prostředků v rámci nepřímého řízení a v oblasti vnějších vztahů

Ochrana finančních prostředků v rámci nepřímého řízení je svěřena partnerským organizacím. Komise je však za ně stále odpovědná a musí zaručit vysokou úroveň jejich ochrany. Proto musí prováděcí partneři zjištěné podvody systematicky hlásit Komisi. Za tímto účelem bude Komise poskytovat zvýšenou podporu a zvyšovat informovanost těchto partnerů, přičemž bude trvat na jejich právních povinnostech spolupracovat.

4. Posílení schopnosti EU bojovat proti celním podvodům a chránit její příjmy

Pro zvýšení schopnosti EU účinně bojovat proti celním podvodům hrají důležitou roli analytické nástroje a sdílení údajů. Komise bude tyto analytické nástroje dále rozvíjet a sdílení údajů rozšíří. V zájmu ochrany příjmů plynoucích ze Zelené dohody zavede Komise

---

¹⁰ Nástroj Arachne je integrovaný IT nástroj pro hodnocení rizik, vytěžování údajů a obohacování dat, který byl vyvinut na podporu řídicích orgánů při jejich administrativních kontrolách a řídicích kontrolách v oblasti strukturálních fondů. Nástroj Arachne lze použít k hodnocení rizik, zejména v souvislosti s dvojitým financováním a střetem zájmů.

¹¹ Nástroj SUMMA je centrální finanční systém Evropské komise, který má nahradit stávající systém ABAC.

¹² Nástroj EDES je systém včasného odhalování rizik a vylučování hospodářských subjektů, který byl vyvinut s cílem zabránit nespolehlivým osobám a subjektům v získávání finančních prostředků EU v rámci přímého a nepřímého řízení.

¹³ Systém IMS, systém pro řízení nesrovnalostí, byl vyvinut, aby členské státy EU a kandidátské země mohly plnit svou zákonnou povinnost hlásit Komisi nesrovnalosti týkající se výdajů. Na základě údajů v systému IMS provádí Komise operativní a strategickou analýzu a zveřejňuje výroční zprávu o ochraně finančních zájmů Evropské unie.

opatření k minimalizaci rizik podvodů spojených s mechanismem uhlíkového vyrovnání na hranicích, systémem EU pro obchodování s emisemi a dalšími novými vlastními zdroji.

5. Posílení struktury EU pro boj proti podvodům

Strukturu EU pro boj proti podvodům tvoří velké množství subjektů, které musí koordinovaně spolupracovat, aby co nejvíce chránily finanční zájmy EU. Vzhledem ke stále složitějšímu prostředí pro boj proti podvodům a sofistikovanosti podvodníků je spolupráce a koordinace napříč organizacemi důležitější než kdykoli předtím. Komise bude v boji proti podvodům nadále rozvíjet spolupráci s klíčovými partnery, jako jsou orgány členských států a úřad EPPO. Rovněž zvýší podporu decentralizovaných agentur a společných podniků, bude chránit investigativní novináře jako důležitý zdroj informací a prozkoumá možnost většího zapojení občanské společnosti do boje proti podvodům.

6. Posílení řízení Komise v oblasti boje proti podvodům a udržení vysoké úrovně koordinace a spolupráce mezi útvary Komise a výkonnými agenturami

Ačkoli bylo dosaženo značného pokroku, pokud jde o posílení řízení boje proti podvodům a zlepšení koordinace, spolupráce a procesů v Komisi, je třeba toto úsilí v cílených oblastech udržet a posílit, aby bylo účinné a efektivní i v dlouhodobém horizontu. Úřad OLAF bude i nadále podporovat útvary Komise a výkonné agentury prostřednictvím sítě FPDNet a poradenstvím v oblasti strategií boje proti podvodům. Politika boje proti podvodům musí být navíc posuzována v širším kontextu politiky EU. Otázky boje proti podvodům je třeba dále integrovat do dalších oblastí politiky, které jsou s bojem proti podvodům neodmyslitelně spjaty, například do boje proti korupci a do zásad právního státu, a dále využívat jejich propojování.

7. Posílení kultury etiky a boje proti podvodům v Komisi

I nadále je třeba posilovat znalosti a udržovat vysokou úroveň informovanosti zaměstnanců Komise v oblasti etiky a boje proti podvodům. Boj proti podvodům a řešení etických otázek by měly být přirozeným postojem všech zaměstnanců Komise, zejména těch, jejichž úkoly zahrnují správu nebo kontrolu finančních prostředků EU, a také členů Komise. Komise bude postupně posilovat školení a zvyšování povědomí o etických otázkách a boji proti podvodům, neboť tato dvě témata jdou ruku v ruce. Komise rovněž posílí znalostní základnu v oblasti boje proti podvodům a zahrne aspekty boje proti podvodům do svého procesu nábory zaměstnanců.

4. PROVÁDĚNÍ A MONITOROVÁNÍ REVIDOVANÉHO AKČNÍHO PLÁNU

Úřad OLAF bude koordinovat a monitorovat provádění revidovaného akčního plánu a bude pravidelně informovat řídicí radu Komise o jeho pokroku. Aby bylo zajištěno trvalé úsilí o snížení podvodů v rozpočtu EU, bude úřad OLAF spolupracovat s útvary Komise a výkonnými agenturami s cílem zajistit, aby se příslušná opatření promítla do strategií boje proti podvodům na úrovni útvarů, plánů řízení a výročních zpráv o činnosti.

Komise bude každoročně podávat ostatním orgánům EU a veřejnosti zprávu o opatřeních na ochranu finančních zájmů EU přijatých na úrovni EU a členských států, včetně provádění akčního plánu. Budou vypracovány interní ukazatele pro sledování pokroku.

Komise proto zajistí, aby byly výsledky opatření zaměřených na boj proti podvodům zpřístupněny veřejnosti. To by mělo přispět k posílení důvěry občanů v instituce EU a k tomu, aby boj proti podvodům zůstal na jednom z předních míst politické agendy EU.

Revidovaný akční plán bude prováděn v letech 2023–2026 a v případě potřeby může být změněn.